
This is the **published version** of the bachelor thesis:

Medina Bota, Marc; Guinjoan Cesena, Marc, dir. La influència de les eleccions locals a les autonòmiques en el cas dels partits petits. 2025. (Grau en Ciència Política i Gestió Pública)

This version is available at <https://ddd.uab.cat/record/321287>

under the terms of the license

FACULTAT DE CIÈNCIES POLÍTiques I SOCIOLOGIA

UAB

Universitat Autònoma de Barcelona

TREBALL DE FI DE GRAU

LA INFLUÈNCIA DE LES ELECCIONS LOCALS A LES AUTONÒMIQUES
EN EL CAS DELS PARTITS PETITS

Autor: Marc Medina Bota

Tutor: Marc Guinjoan Cesena

Data: 26/05/2025

Grau en Ciències Polítiques i Gestió Pública

Resum

Les arenes electorals no són independents i tendeixen a influenciar-se les unes a les altres, l'exemple més comú és com els votants molts cops voten a eleccions no estatals pensant en clau estatal. Per això, normalment s'assumeix que la influència d'unes eleccions cap a unes altres és unidireccional i que només les eleccions d'ordre superior influencien les inferiors. Aquesta assumpció s'ha provat que no és certa, gràcies a estudis sobre la contaminació de les eleccions locals o autonòmiques a les estatals. Però hi ha una influència que no ha estat provada anteriorment, quina és la influència de les eleccions locals a les eleccions autonòmiques. Amb la intenció d'analitzar aquesta relació no estudiada s'ha fet aquest treball, que estudia si l'alcaldia del poble o ciutat pot ser un factor important a l'hora de decidir el vot a les eleccions autonòmiques en aquell municipi. Per a fer aquesta anàlisi, s'han escollit quatre casos rellevants (BNG (2020-2024), CUP (2015-2017) i EH Bildu (2020-2024) i PAR (1983-1987)), aquests casos s'han analitzat tots els municipis on abans de les primeres eleccions autonòmiques del cas ($t-1$) el partit no hi tenia l'alcaldia i s'ha dividit en aquells que entre les eleccions autonòmiques de $t-1$ i t , el partit va guanyar l'alcaldia (Canvi 1) i els que va seguir sense l'alcaldia (Canvi 0). Aquest mètode anomenat Diferències en Diferències permet comparar la mitjana dels resultats obtinguts i mitjançant un model de regressió observar si existeix contaminació de les eleccions locals a les autonòmiques. En tres dels quatre casos analitzats l'efecte és positiu i en dos, aquest efecte és significatiu. A més, s'ha observat que els municipis d'entre 500 i 10.000 habitants és on tenir l'alcaldia genera una major contaminació cap a les eleccions autonòmiques.

Paraules clau: Eleccions locals, partits petits, efectes de contaminació, eleccions de segon ordre, incumbent effect i spillover effect

Índex

1. Introducció	5
2. Marc teòric	7
3. Metodologia	9
4. Resultats	12
5. Discussió i conclusions	17
6. Bibliografia	20

1. Introducció

Ignasi Sabater va ser alcalde de Verges per la CUP de 2015 a 2023. A les eleccions municipals de 2015, la CUP va ser la llista més votada i va aconseguir governar perquè va assolir la majoria absoluta. A les eleccions catalanes de 2017 la CUP va patir una davallada mitjana de 3,75 punts, mentre que a Verges el partit només va perdre 1,95 punts.

De manera similar Araceli Gestido és alcaldessa de Cangas pel BNG des de 2023. A les eleccions gallegues de 2024 el BNG va guanyar de mitjana 7,39 punts, a Cangas el creixement va ser d'11,75 punts. Veient aquests casos i molts altres, on tenir l'alcaldia sembla donar millors resultats a les eleccions, més enllà de les locals, que on no es té i tenint en compte que sovint els partits petits tenen problemes per guanyar poder a les eleccions de major rang i guanyar terreny als partits grans, a més de mantenir-se en el temps un cop guanyen aquest espai, sorgeix la següent qüestió: Fins a quin punt les eleccions locals poden servir per a partits petits com una plataforma electoral per a eleccions més rellevants?

Les eleccions locals han sigut històricament considerades com uns plebiscits de segon nivell, on sovint no se centra massa l'atenció i més enllà de les grans ciutats els partits polítics no hi centren grans esforços en comparació a les eleccions autonòmiques i estatals. Però potser aquesta concepció s'hauria de reconsiderar, ja que les eleccions locals proveeixen una gran proximitat dels representants amb els electors i alhora, perquè en diversos estudis s'ha provat que les eleccions locals poden servir per influenciar o fins i tot, en cert grau, predir els resultats de les eleccions estatals “Les eleccions locals podrien oferir una font de dades prometedora per a la previsió electoral a llarg termini.” (Prosser, 2016, p. 5). Aquests estudis s'han centrat en l'efecte sobre les eleccions estatals, però aquestes estan molt limitades, ja que els votants tenen un comportament diferent que en altres eleccions i estan influïts per altres factors, com la no participació d'alguns partits a les eleccions generals, per exemple la CUP, i l'augment del vot estratègic a les eleccions estatals, que generen un gran perjudici per als partits petits (García-Viñuela et al., 2013). Per tant, els partits polítics més petits poden ser perjudicats a les eleccions nacionals, on la gent tendeix a votar als partits més grans, dificultant la irrupció de nous partits. Per evitar els problemes anteriorment explicats, es pot

fer servir les eleccions autonòmiques, on el vot estratègic és menor i els partits petits sí que s'hi presenten, per a veure l'efecte de tenir l'alcaldia a altres eleccions.

La influència de les eleccions locals a altres arenes electorals no ha estat àmpliament estudiada, encara menys posant el focus en els partits petits, tot i que sí que existeixen alguns treballs sobre la relació de les eleccions locals amb les estatals. És per això que aquest treball és rellevant, ja que analitza una relació que no havia estat estudiada i que pot donar com a resultat un canvi en la forma com es veuen les eleccions locals i en la importància que se li dona el fet de tenir l'alcaldia, més enllà de les grans ciutats. Aquesta perspectiva no només no havia estat estudiada, sinó que usualment s'assumeix que la contaminació va de les eleccions superiors, en aquest cas les autonòmiques, que tot i ser també eleccions de segon ordre són superiors a les locals, contaminen a les eleccions inferiors. Aquest treball se centra a estudiar si aquesta contaminació existeix en el sentit contrari i si unes eleccions inferiors com les locals poden contaminar unes eleccions superiors, com és el cas de les autonòmiques. Per tant, es pot dir que la rellevància d'aquest treball rau de tractar un tema que no havia estat explorat prèviament i, en conseqüència, aporta una nova visió sobre el funcionament de les eleccions i com s'ha d'entendre la importància de les diferents arenes electorals.

Aquest treball busca conèixer si per als partits petits hi ha influència de les eleccions 'menors' a eleccions majors, en aquest cas de les eleccions locals a les autonòmiques, i si existeix aquesta influència, quantificar-la. Per això, la pregunta de recerca és "*Existeix contaminació de les eleccions locals a les autonòmiques?*". A continuació s'han plantejat una sèrie de dubtes: Té el mateix efecte tenir l'alcaldia a un municipi de 600.000 habitants que a un de 50? Quina diferència pot haver-hi entre aquests dos casos? L'alcalde o alcaldessa del municipi més petit pot tenir més efecte per ser més proper? O potser el que té l'alcaldia a una ciutat més important pot tenir més altaveus i recursos que l'ajudin a tenir un major impacte? D'acord amb aquestes qüestions, s'ha formulat la següent subpregunta: "*Com afecta el nombre d'habitants a la contaminació entre eleccions?*". En ambdós casos no només es tracta de veure si existeix o no les diferències, sinó en quantificar els efectes d'aquestes diferències i comparar quins factors són els que tenen més influència.

2. Marc teòric

Existeixen diverses teories que poden ajudar a entendre com funcionen les eleccions i com es relacionen entre si les eleccions de diferents nivells. Aquestes teories són: “incumbent effect” i “spillover effect”. A més d’aquests efectes, hi ha uns conceptes que són necessaris per a aquest treball, aquests conceptes són les eleccions de primer i segon ordre.

Les eleccions de primer ordre són les que elegeixen al president del país i les que són considerades més importants, les eleccions de segon ordre són les eleccions que no elegeixen al president d’un país, com les eleccions locals, autonòmiques o europees (Reif & Schmitt, 1980). La forma en què es decideix el vot no és igual a totes les eleccions, ja que els votants valoren diferents factors segons quin tipus d’elecció sigui (Carrubba & Timpone, 2005). Els conceptes d’eleccions de primer i segon ordre són rellevants, ja que ambdues eleccions estudiades en aquest treball són eleccions de segon ordre, això implica que en els dos casos hi haurà menys atenció mediàtica i informació sobre els candidats, en comparació a les eleccions de primer ordre. Per tant, la rellevància que pot tenir l’impacte de referents com l’alcalde a les eleccions autonòmiques pot ser més clara que a unes eleccions estatals.

Sobre les teories anteriorment anomenades primer s’explicarà l’“incumbent effect”, aquesta teoria demostra que els polítics que ocupen un càrrec, si es tornen a presentar, tenen més possibilitats de ser reelegits, això implica que el control institucional deriva en avantatges electorals. Aquest avantatge es quantifica en valors entre els 30 i 40 punts percentuals més que la resta de candidats (Trounstein, 2011). Aquesta idea indica que ocupar un càrrec, en aquest cas l’alcaldia, podria afavorir al fet que aquell mateix partit rebi no només més vots en aquelles eleccions, sinó que també pot afectar a altres eleccions (Coman, 2024), en aquest cas a les eleccions autonòmiques. La raó de per què es dona aquest efecte no es basa en un únic factor, sinó que s’explica a partir de diversos fets: major visibilitat pública del partit i el candidat, l’accés a recursos institucionals, percepció de què ja tenen experiència i un historial de gestió (Moore et al., 2017) i en alguns casos al finançament de la campanya electoral, ja que el sistema espanyol dona major finançament públic als partits polítics amb més vots.

El “spillover effect” explica com els esdeveniments d’uns àmbits polítics poden afectar altres àmbits o altres nivells de l’administració. Un exemple que clarifica com funciona la influència de les eleccions de diferents arenes, és com en molts casos les eleccions europees s’utilitzen com un plebiscit al govern, on no es vota en clau europea, sinó tenint en compte la situació estatal (Reif & Schmitt, 1980). Tot i aquest cas tan evident, l’efecte no és només de les eleccions de primer ordre cap a les de segon ordre, sinó que les eleccions de segon ordre també poden influenciar les de primer ordre (Chan, 2022). Aquest “desbordament” de les actituds i percepcions respecte als representants o els partits polítics a altres arenes, s’explica per diversos motius: el primer i principal és la divisió d’eleccions entre primer i segon ordre, això fa que en molts casos unes eleccions es votin a conseqüència d’altres arenes electorals (com es mostra en el cas de les eleccions europees). La identificació partidista és un altre factor rellevant, que fa que s’associï el que fa una part del partit a tots els nivells. La sincronització electoral que és quan coincideixen diverses eleccions alhora, pot portar a decidir el vot per ambdós casos de forma grupal i no cada elecció individualment. L’actuació del govern pot portar a pensar que si un partit ho fa bé a un nivell, també ho pot fer en els altres. En últim lloc, el desconeixement dels candidats de totes les eleccions, pot portar a votar d’acord amb l’opinió que es tingui d’algú del partit, encara que no sigui necessàriament el que es presenta en aquelles eleccions en concret, sovint els caps visibles tenen una gran influència en els resultats de les eleccions (Aaldering et al., 2017).

Les dues teories presentades permeten fonamentar el model de Diferències en Diferències que s’utilitza en aquest estudi i que s’explicarà detalladament en el següent apartat (3. Metodologia). L’“incumbent effect” es tradueix en el fet que el partit controli l’alcaldia pot generar un major suport electoral en eleccions posteriors. I el “spillover effect” comporta que el que succeeix a un nivell de l’administració, com un ajuntament, pugui afectar a altres nivells, com pot ser l’àmbit autonòmic. Com a conseqüència, es considera que tenir un alcalde a un municipi (variable de canvi) pot tenir un efecte positiu a les eleccions autonòmiques, mesurat per la diferència entre les eleccions prèvies a l’arribada d’aquest partit a l’alcaldia i posteriorment.

Aquest marc teòric aporta una base amb la qual s’han formulat dues hipòtesis. La primera hipòtesi és que sí que existeix una contaminació de les eleccions locals a les autonòmiques, així que s’espera observar que als municipis on un partit petit

governa tingui millors resultats a les eleccions autonòmiques que on no governa. La segona hipòtesi és que els pobles petits tindran més contaminació que no els grans, ja que els alcaldes són més coneguts i tenen més contacte directe amb els votants.

H1. Els partits petits obtenen un increment en el suport electoral a les eleccions autonòmiques en aquells municipis on tenen l'alcaldia respecte als municipis on no governen.

H2. L'efecte de contaminació entre les eleccions locals i les autonòmiques és més intens en municipis petits que en municipis grans.

3. Metodologia

Aquest treball fa una aproximació quantitativa centrada a recollir i analitzar les dades de les eleccions autonòmiques i locals a Espanya.

Empíricament, s'emprarà un model de Diferències en Diferències (DiD), que permet estimar l'efecte causal del rol de l'alcalde en l'estimació dels resultats electorals en una altra arena. D'acord amb aquest model, seleccionem una sèrie de municipis a $t-1$ (primeres eleccions autonòmiques) en el que l'alcaldia no pertany al partit polític que estem interessats estudiar. Seguidament, dividim els municipis a t (les pròximes eleccions autonòmiques) en funció de si l'alcaldia continua no sent del partit d'interès (no canvi: $0 \rightarrow 0$) o si entre unes eleccions autonòmiques i altres, ha passat a ser-ho del partit estudiat (canvi: $0 \rightarrow 1$). A continuació avaluarem quin ha estat el canvi en els resultats electorals del partit a les eleccions autonòmiques en cada municipi, dividint els municipis sense canvi (0) i els amb canvi (1). La diferència entre el canvi quan el municipi no ha estat "tractat" (no canvi) vs quan ha estat "tractat" (canvi) en el suport a les eleccions autonòmiques serà l'efecte causal del canvi d'alcalde. Al treball de Fredriksson i Magalhaes de Oliveira (2019) es planteja una fórmula per a calcular l'efecte, que és la següent:

$$DiD = (\text{mitjana Tractament, } t=\text{després} - \text{mitjana Tractament, } t=\text{abans}) - (\text{mitjana Control, } t=\text{després} - \text{mitjana Control } t=\text{abans})$$

Aquesta fórmula adaptada al context del treball seria la següent:

$$DiD = (mitjana\ Canvi1, t - mitjana\ Canvi1, t-1) - (mitjana\ Canvi0, t - mitjana\ Canvi0, t-1)$$

Aquesta fórmula calcula quina és la diferència entre el creixement als municipis amb Canvi1 i als de Canvi0, on s'espera que els municipis tractats (Canvi1) tinguin un major creixement. La Figura 1 és una gràfica simplificada de quin s'espera que sigui l'efecte. A la gràfica l'eix x és un eix temporal, on t-1 i t representen les eleccions autonòmiques i entremig d'aquestes es produeixen unes eleccions locals. L'eix y representa el percentatge de vots a les eleccions autonòmiques en els dos municipis i es pot veure com en el cas del municipi amb el canvi a l'alcaldia existeix un creixement (efecte causal de l'alcaldia) i on no hi ha canvi, aquest efecte és inexistent.

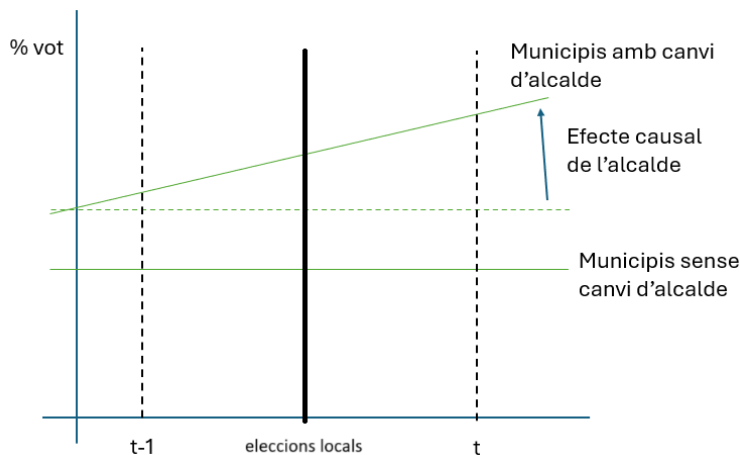

Figura 1: Gràfic del funcionament del model de DiD

Les raons per les quals s'ha decidit utilitzar el model de DiD és perquè es tracta d'un estudi que està enfocat a comparar casos molt semblant, on l'única diferència entre uns i altres és si el partit estudiat té l'alcaldia o no. Aquest model és especialment adient per aquest treball, ja que té uns casos clars que són els tractats i els de control, uns casos iguals en tots els sentits (mateixa situació socioeconòmica, mateixa campanya electoral i context) a excepció de la variable del partit a l'alcaldia. Per aquestes raons és raonable assumir tendències paral·leles, que és una de les assumpcions fonamentals del model de DiD. Tot i no tenir dades anteriors que ens puguin mostrar les tendències de la mostra, sí que resulta raonable assumir que són paral·leles, ja que són municipis iguals en tots els aspectes, per tant, tot i no disposar de les dades es pot assumir que és cert. L'última raó per la

utilització d'aquest mètode és que aporta una fórmula clara per a calcular l'efecte que genera el canvi i com avaluar-ne el resultat.

Per a triar quins eren els casos a tractar en aquest treball s'han establert una sèrie de criteris per a poder discernir quins casos podien ser interessants i amb mostres com prou grans per a donar una informació rellevant. Principalment, s'ha buscat casos recents que tinguessin un mínim de 10 municipis de la categoria (0-1). Però en un cas concret s'ha afegit algun cas més antic, però que tingués un nombre major de municipis (0-1). Els casos escollits són: BNG (2020-2024), CUP (2015-2017) i EH Bildu (2020-2024) per ser casos molt recents i amb un mínim de 10 municipis de la categoria (0-1). El cas del PAR (1983-1987) que és clarament més antic que els anteriors, ha estat escollit per la gran quantitat de municipis de la categoria (0-1), tenint aquest cas un total de 156 municipis. Per a poder obtenir les dades de les diferents eleccions autonòmiques i locals s'han usat les pàgines web de les Comunitats Autonòmiques. Per a tenir les dades del nombre d'habitants de cada municipi s'han usat les dades de l'INE. En últim lloc, per saber a quins municipis havien tingut l'alcaldia o no els partits polítics, s'han utilitzat les bases de dades del Ministeri de Política Territorial i Memòria Democràtica, que registra tots els noms i el partit polític de tots els alcaldes d'Espanya des de l'any 1979.

A partir de les fonts mencionades anteriorment s'ha fet una base de dades on es recullen les variables rellevants (si el partit estudiat governa, nom del municipi, nombre d'habitants, percentatge de vots a t-1 i a t i la diferència entre els punts percentuals de t-1 i t). La mostra final que ha sortit de la base de dades està resumida a la Figura 2. En aquesta taula es pot veure com la diferència entre el nombre de casos de Canvi 0 i Canvi 1 és molt gran, això és comprensible, ja que el treball està centrat en partits petits, els quals sovint tenen dificultats per guanyar alcaldies. Aquestes dificultats es deuen a diverses raons, però la principal és la dificultat de crear una xarxa territorial que arribi a tots els pobles de la comunitat i un cop arribi sigui capaç d'aconseguir l'alcaldia en un nombre significatiu de municipis.

Partit	Canvi 0	Canvi 1
BNG	268	14
CUP	930	13
EH Bildu	133	34
PAR	523	156

Figura 2: Nombre de casos de Canvi 0 i Canvi 1 per casos

A continuació, se segmentarà els municipis segons el seu nombre d'habitants, amb aquest pas es busca analitzar si la mida d'un municipi té influència en la contaminació entre eleccions. El que es pot esperar és que en els municipis més petits hi hagi una major contaminació per la proximitat amb l'alcaldia, part tant, s'espera que hi hagi una relació negativa entre el nombre d'habitants d'un municipi i la contaminació entre eleccions.

En últim lloc, es fa un model de regressió amb variable identificativa del tipus de municipi, amb no canvi (valor 0) i canvi (valor 1). Amb aquesta regressió, es creen dos grups, en els quals s'agrupen els municipis que no han canviat l'alcaldia i, per tant, el partit no ha governat ni abans ni després (Canvi 0) i el segon grup que són els municipis on el partit ha passat de no tenir l'alcaldia a sí tenir-la (Canvi 1). El model de regressió lineal també permet calcular l'efecte net de tenir o no l'alcaldia, aquest model genera unes prediccions dels resultats controlant factors com la mida del municipi, així genera una predicció amb un marge de confiança del 95%.

4. Resultats

Els primers resultats observables són a la Figura 3, la qual divideix entre els municipis de Canvi 0 i Canvi 1 (eix x), per a comparar com aquest canvi afecta en cada cas. A l'eix y hi ha el canvi obtingut amb les diferències ajustades amb un model de regressió lineal. Amb aquest model s'obté una predicció de la diferència mitjana entre les eleccions t-1 i t. Per tant, els nombres que apareixen a la gràfica és la diferència entre les eleccions t i t-1 quan no hi ha canvi (Canvi 0) i quan sí que hi ha canvi (Canvi 1). En aquest gràfic s'observa clarament uns millors resultats als municipis de Canvi 1 que als de Canvi 0 als partits BNG i EH Bildu, tenint un gran creixement. En el cas de la CUP és diferent que els anteriors, ja que no només el canvi és menor, sinó que es tracta d'unes eleccions on la CUP va perdre vots en

comparació a les anteriors, per tant, es tracta d'un menor decreixement dels casos de Canvi 1 i no de major creixement. En últim lloc, es veu una lleu baixada als municipis del PAR, aquest cas, que és l'únic on els resultats són millors al Canvi 0 que al Canvi 1, però la diferència és mínima i com s'explica posteriorment a la Figura 4, aquest canvi no és estadísticament significatiu.

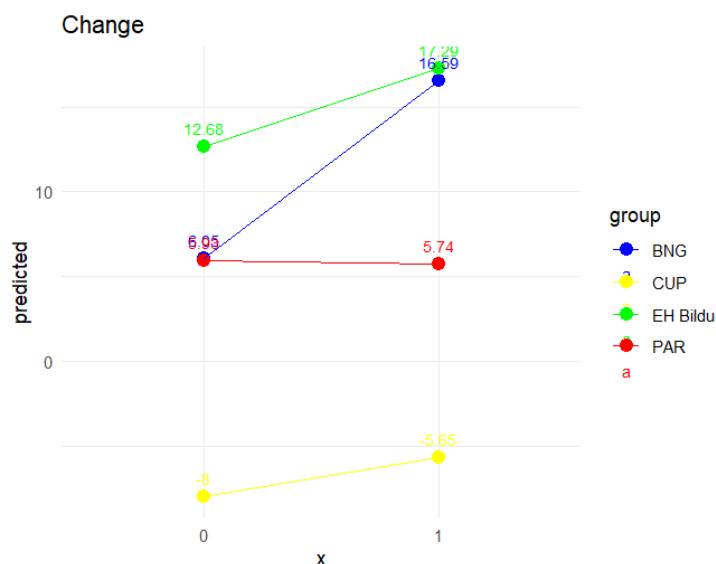

Figura 3: Efecte de tenir l'alcaldia a les eleccions autonòmiques

Per a poder comprovar quins resultats són realment són significatius, s'ha fet la Figura 4, en la qual es calcula la significació estadística dels resultats obtinguts amb cadascun dels partits. El gràfic indica a l'eix y quina és la diferència de la mitjana entre Canvi 1 i Canvi 0, aquests valors equivaldrien a restar Canvi 1 - Canvi 0 de l'eix x de la Figura 3. Els asteriscos que apareixen sobre les barres indiquen el nivell de significativitat dels casos estudiats, com més estrelles, fins a un màxim de tres, més estadísticament significatiu és el cas. Perquè un cas sigui significatiu, els intervals de confiança (95%) de Canvi 0 i Canvi 1 no poden solapar-se. Els asteriscos van lligats a uns valors p, tal com s'explica a la llegenda de la gràfica. El valor p es refereix a la possibilitat que els resultats obtinguts al treball siguin deguts a factors com l'atzar i, per tant, la hipòtesi s'ha de rebutjar. El nivell de significació, que és el nivell a partir del qual es rebutja o manté la hipòtesi, normalment s'estableix en un 5%, com és el cas d'aquest treball. Doncs, els casos amb un valor de 5% (0.05) o menor es consideren estadísticament significatius. Com més baix

sigui el valor p , més significatiu es considera, ja que indica que l'efecte observat té menys possibilitats de ser degut a una casualitat.

Tenint en compte aquestes consideracions, podem afirmar que en aquest gràfic de barres s'observa com els resultats del BNG són altament significatius. En la mateixa línia, els resultats d'EH Bildu també són significatius, tot i que no ho són tant com en el cas del BNG. Els últims dos casos no són estadísticament significatius, en el cas de la CUP s'observa un creixement, però no és significatiu i en el cas del PAR el decreixement és molt lleu i, com s'havia explicat anteriorment, no és significatiu.

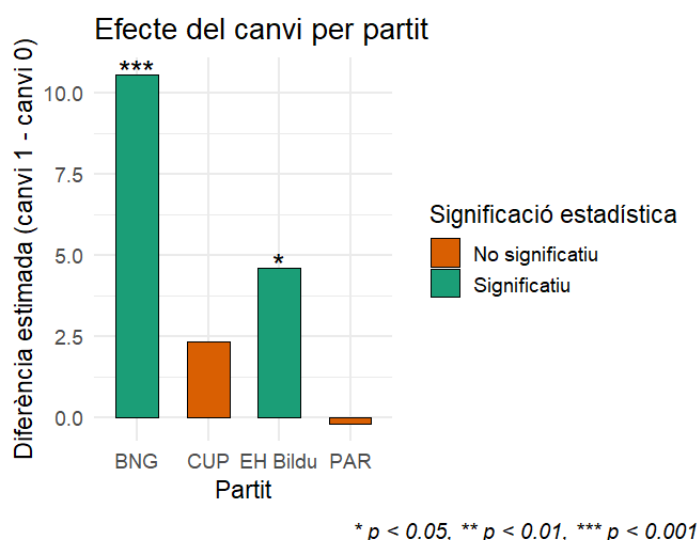

Figura 4: Grau de significativitat del canvi als diversos partits

La Figura 5 està conformada per un eix x on es divideixen els grups de municipis segons el nombre d'habitants i l'eix y són les diferències entre els municipis de la categoria Canvi 1 i el Canvi 0. Els municipis es divideixen en quatre grups segons el nombre d'habitants que tenen, donant els següents grups: Grup 1 (1-500 habitants), Grup 2 (501-2.000 habitants), Grup 3 (2.001-10.000 habitants), Grup 4 (10.001 o més habitants). El factor que més destaca i es pot veure a primera vista és que els municipis petits són els que tenen menys diferència entre les categories de Canvi 1 i Canvi 0, aquesta diferència és de només 0,63 punts. El cas contrari són els pobles mitjans, els quals tenen una diferència major, aquesta diferència és clarament superior a la dels pobles petits, però en comparació als altres dos grups no hi ha grans diferències, ja que entre el Grup 2 el 3 i el 4 tot just varien uns 0,4 punts. Els grups més similars són els 3 i 4, que representen els pobles mitjans-grans i les ciutats. Aquests dos s'ubiquen al voltant dels 3,9 punts de diferència.

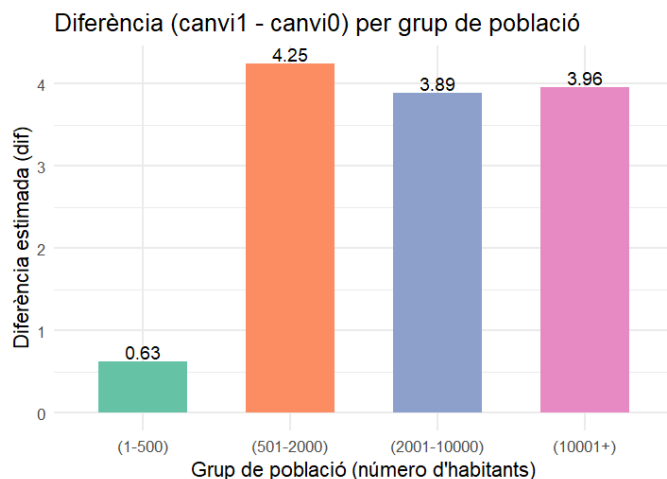

Figura 5: Efecte del nombre d'habitants sobre el canvi

La Figura 6 reflecteix el nivell de significativitat de cada grup de població de la Figura 5. El funcionament dels asteriscs és el mateix que a la Figura 4, a més asteriscos major significativitat i si no n'hi ha és que no és estadísticament significatiu. En aquest gràfic hi ha dos casos estadísticament significatius i dos que no ho són. El primer grup (1-500) no és significatiu principalment perquè la diferència és molt baixa i, tot i que, té bastants casos els intervals de confiança dels municipis de Canvi 1 i Canvi 0 se solapen. El mateix passa a l'últim grup, el qual tot i tenir una gran diferència no es considera estadísticament significatiu, la raó més possible és que hi hagi pocs municipis (12) de més de 10.001 habitants en la categoria Canvi 1, mentre que a la resta de grups hi ha com a mínim 30 casos de Canvi 1.

Els altres dos grups són realment semblants, ambdós són casos estadísticament significatius i tenen una mostra molt semblant, la principal diferència és que el segon grup (501-2.000) té uns quants municipis més i la diferència és més gran, per tant, és estadísticament més significatiu, tot i que amb la simplificació que aporten els asteriscs no s'aprecia la petita diferència entre els dos grups.

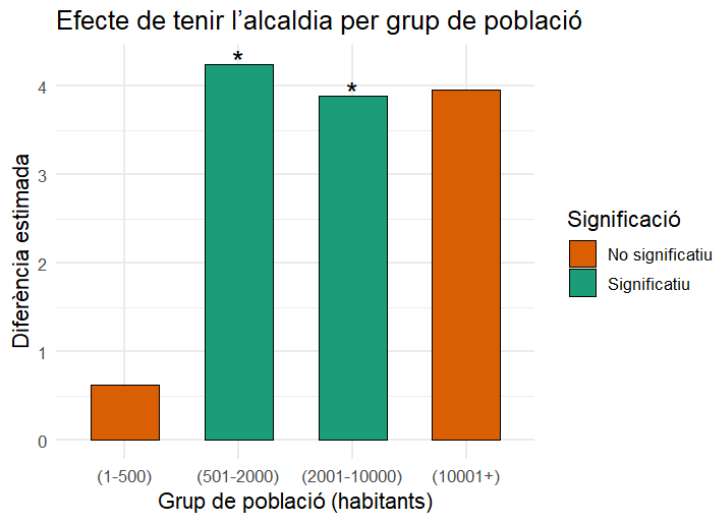

Figura 6: Significativitat del canvi per grup de població

Amb relació a la Figura 5, s'ha buscat dividir com es veu aquest efecte del nombre d'habitants en cadascun dels casos. Per a fer-ho s'han hagut de reduir els grups de població, ja que en tractar-se de casos més concrets i amb mostres més petites era necessari reduir els grups per a tenir casos suficients. Per tant, els grups són els següents: Grup 1 (1-1.000 habitants), Grup 2 (1.001-10.000 habitants) i Grup 3 (10.001 o més habitants). S'han escollit aquests grups perquè encabeixen les diferents categories de municipis, el Grup 1 són els pobles petits, el Grup 2 són els pobles mitjans i grans i el Grup 3 són les ciutats. Aquests gràfics mostren com el creixement observat al BNG, EH Bildu i CUP es produeix en tots els grups de municipis. Destaca el gran creixement del BNG als pobles petits (Figura 7a), en els quals va obtenir 20 punts més en els casos de Canvi 1 que als de Canvi 0. També resulta interessant destacar com BNG i CUP van reduint la diferència a mesura que la mida dels municipis augmenta, mentre que EH Bildu augmenta la diferència amb l'increment del nombre d'habitants. Igualment, s'observa com als municipis petits (Figura 7a) tots els partits obtenen una diferència positiva en tenir l'alcaldia, cosa que en el cas dels pobles mitjans no succeeix, ja que el PAR té pitjor resultat als municipis de Canvi 1 que als de Canvi 0. En últim lloc, cal destacar que l'últim gràfic no apareix el PAR, perquè no tenia cap alcaldia amb més de 10.000 habitants, el municipi amb més habitants governat pel PAR només en tenia 8.700.

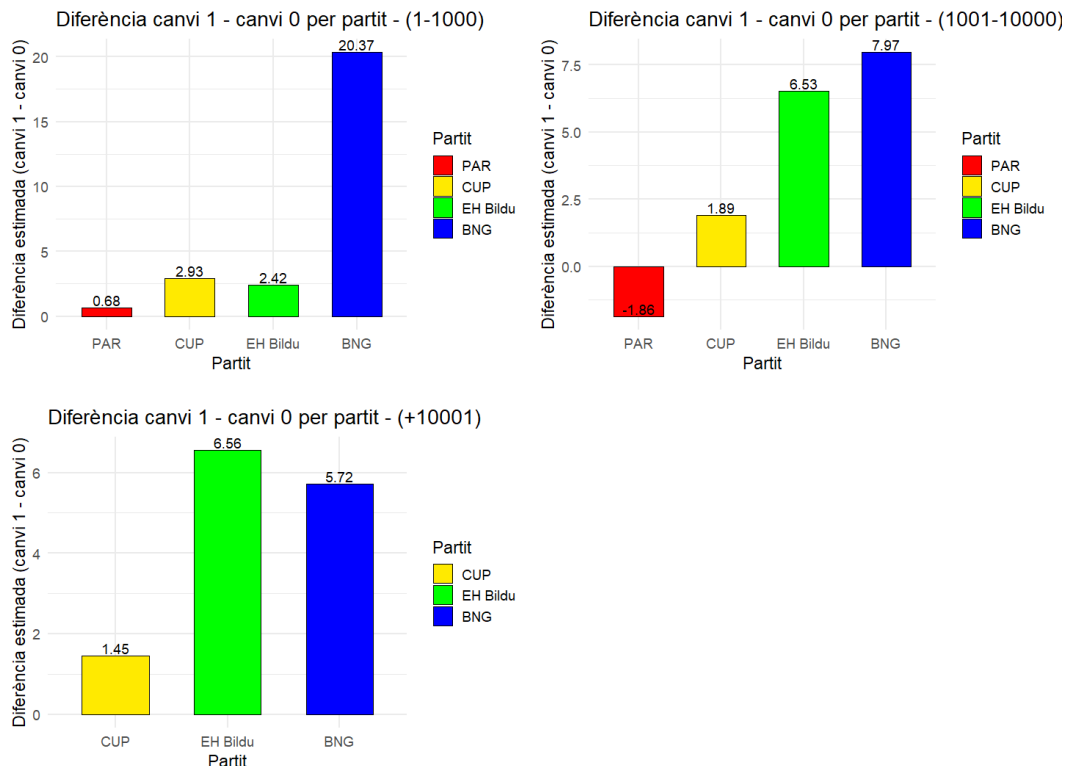

Figura 7: Efecte del canvi per partit i nombre d'habitants (a, b i c)

5. Discussió i conclusions

El plantejament inicial era buscar si els partits petits podien beneficiar-se de tenir les alcaldies per a treure millors resultats a les eleccions autonòmiques. Per a poder veure si era possible s'han utilitzat casos anteriors per veure quin efecte han tingut. Aquesta anàlisi s'ha fet comparant els resultats dels partits a les eleccions autonòmiques als pobles on a les últimes eleccions havien guanyat l'alcaldia amb els pobles on no la tenien ni l'havien tingut a les eleccions anteriors.

Les dades indiquen que tenir l'alcaldia incrementa el suport electoral a les eleccions autonòmiques, tres dels quatre casos van en aquesta direcció (BNG, EH Bildu i CUP). D'aquests tres, dos són estadísticament significatius (BNG i EH Bildu), els dos casos que no són significatius tenen bastants diferències. En el cas de la CUP la diferència és clara, tot i això, la falta d'una mostra major de casos de Canvi 1 (és el cas amb una mostra més gran de municipis de Canvi 0) ha impedit l'obtenció de resultats significatius. En canvi, el PAR és el cas amb un nombre major de municipis de Canvi 1 (156), per tant, els resultats no han estat estadísticament significatius perquè la diferència entre el Canvi 1 i el Canvi 0 és de -0,21 punts,

aquesta diferència tan petita ha fet que el resultat no fos estadísticament significatiu, ja que no existeix gairebé cap diferència en els municipis hi hagi canvi o no.

Que el cas del PAR sigui tan únic es pot deure a molts factors. Però el factor més destacable és que el context polític era molt diferent durant els anys 80. Espanya estava sortint de la dictadura, fent les primeres eleccions en quasi 50 anys i tenint un cop d'estat entremig (23 de febrer de 1981). Tota aquesta situació podria explicar que els partits estiguessin menys organitzats o que els votants tinguessin una forma de decidir el seu vot diferent, possiblement hi havia més gent que decidia el seu vot segons el model sociològic, el qual diu que els votants escullen al partit o candidat segons la seva posició a l'estructura social (Clarke et al., 2004). El model sociològic tendeix a tenir poc canvi en els resultats d'unes eleccions a unes altres, ja que la posició de la gent a l'estructura varia poc, per tant, aquesta explicació podria encaixar amb els resultats. El perquè aquest model no afecta el context actual es deu al concepte de "Realineament". Aquest concepte es refereix a un canvi de les preferències electorals i patrons de comportament (Bravo-Ahuja, 2013). Molts països han passat un procés de "Realineament" a les últimes dècades i resulta raonable plantejar que possiblement entre els anys 80 i l'actualitat hagi succeït també a Espanya. Per tant, podem dir que la primera hipòtesi (H1 "*Els partits petits obtenen un increment en el suport electoral a les eleccions autonòmiques en aquells municipis on tenen l'alcaldia respecte als municipis on no governen.*") és certa, existeix un augment del suport electoral a les eleccions autonòmiques als municipis on es té l'alcaldia, però tenint en compte que potser és un efecte modern i que anteriorment no succeïa o tenia molta menys força de la que té en l'actualitat.

En canvi, la segona hipòtesi (H2: "*L'efecte de contaminació entre les eleccions locals i les autonòmiques és més intens en municipis petits que en municipis grans.*") no es compleix, ja que no només els pobles més petits en nombre d'habitants no són els que tenen més contaminació, sinó que són en els que n'hi ha menys, resultant gairebé nul·la. Els pobles mitjans i grans i les ciutats petites són els casos on la contaminació és major, tenint en els tres casos uns 4 punts de diferència entre els municipis de les categories del Canvi 0 i Canvi 1. Però d'aquests tres, només dos en són estadísticament significatius, els grups 2 i 3. El Grup 4 no és significatiu, perquè la mostra és massa petita i, per tant, els intervals de confiança són massa grans, fent que se solapin els dels casos on hi ha canvi i on no. El que es pot extreure d'aquests resultats és que als municipis més petits és on produeix

menys efecte tenir l'alcaldia. Això contrasta amb la idea que una major proximitat crearia un efecte major. El perquè d'aquests resultats té dues possibles explicacions. La primera és que en ser municipis tan petits (menys de 500 habitants es considera un micropoble) no disposin de prou recursos per a tenir un impacte rellevant. Alhora tenint menys focus, ja que aquests municipis rarament tenen algun mitjà de comunicació i fer arribar a la gent el que s'està fent al poble. La segona possible explicació és que als pobles la gent no identifiqui a l'alcalde o alcaldessa amb el partit, sinó que simplement el coneguin per ell mateix, això podria fer que no relacionessin els actes de l'alcaldia amb el partit, fent que la contaminació no es produís, ja que no associen el partit al que succeeix al poble. Els municipis que sí que tenen una diferència clara i significativa són els pobles mitjans i petits, aquests que combinen la proximitat dels pobles petits, però disposant de més recursos i amb més identificació partidista són els que tenen un efecte més clar. Tenint en compte que els resultats de les ciutats tampoc són significatius, podríem concloure que en plantejar la hipòtesi s'ha sobrevalorat la importància de la proximitat i que aquesta proximitat si no té uns recursos per fer polítiques públiques o els votants no associa el que es fa durant el mandat amb el partit a l'alcaldia no té un efecte significatiu. D'aquest treball s'extreu que tenir l'alcaldia és un factor que influencia el resultat d'eleccions superiors, per tant, els partits petits que vulguin tenir una certa rellevància en l'àmbit autonòmic i estatal no només s'han de centrar en les eleccions d'aquests nivells, sinó que farien bé de desenvolupar una xarxa territorial important, la qual facilités l'entrada d'aquests partits als consistoris de tot el territori. Un partit que està prenent una estratègia semblant a l'explicada és Aliança Catalana, el partit està impulsant una expansió al territori català per tal d'intentar repetir la irrupció que va tenir a Ripoll a altres municipis de Catalunya. Aquesta idea de crear una base territorial forta és important i pot arribar a ser un factor clau per als partits petits, sobretot si se centren a tenir les màximes alcaldies possibles i no només centren els esforços a arribar a l'alcaldia dels municipis considerats com a més rellevants.

Cal destacar que aquest treball està limitat pel nombre de casos, ja que la majoria dels municipis són de la categoria $(0 \rightarrow 0)$ i no hi ha gaires de $(0 \rightarrow 1)$.

L'aplicació del treball també està limitada, pel fet que es tracta d'un treball centrat en el sistema espanyol i segurament en canviar de país i de sistema electoral els resultats serien diferents. Per tant, l'aplicació d'aquest treball està principalment

centrada al cas espanyol i és probable que també a alguns països amb sistemes semblants.

Per a futures línies d'investigació seria necessari fer una base de dades amb un major nombre de municipis de la categoria (0-1), ja que ha estat un dels principals problemes d'aquest treball. De fet, el cas anteriorment d'Aliança Catalana pot arribar a ser un cas a afegir depenent de com evolucionin les següents eleccions. També resultaria interessant comparar resultats de diversos països per a comprovar si els sistemes electorals poden d'alguna manera tenir alguna influència en la contaminació entre eleccions. Un altre factor que també seria interessant estudiar en treballs posteriors és si el fet de ser un país més o menys federal pot afectar a la contaminació, ja que possiblement els votants si saben que les subdivisions territorials tenen més o menys poder, canvien el vot o busquen informar-se més o menys, generant un augment o disminució de la contaminació.

6. Bibliografia

Aaldering, L., van der Meer, T., & Van der Brug, W. (2018). Mediated Leader Effects: The Impact of Newspapers' Portrayal of Party Leadership on Electoral Support. *The international journal of press/politics*, 23(1), 70–94. <https://doi.org/10.1177/1940161217740696>

Abramowitz, A. I., & Saunders, K. L. (1998). Ideological Realignment in the U.S. Electorate. *The Journal Of Politics*, 60(3), 634-652. <https://doi.org/10.2307/2647642>

Ara. (2015, 15 Juny). El mapa dels alcaldes de Catalunya. *Ara.cat*. https://www.ara.cat/politica/mapa-alcaldes-eleccions-municipals_1_1862859.html

Archivo electoral de Aragón. (s. f.). Gobierno de Aragón. <https://servicios.aragon.es/aeaw/processSelect.do>

Base de datos de Alcaldes y Concejales. (n.d.). https://mpt.gob.es/portal/politica-territorial/local/sistema_de_informacion_local_-SIL-/alcaldes_y_concejales.html

Bernhardt, M., & Ingberman, D. E. (1985). Candidate reputations and the 'incumbency effect'. *Journal Of Public Economics*, 27(1), 47-67.
[https://doi.org/10.1016/0047-2727\(85\)90028-3](https://doi.org/10.1016/0047-2727(85)90028-3)

BRAVO-AHUJA RUIZ, M. (2013). El realineamiento electoral en México: elementos para su estudio. *Estudios Políticos*, (8).
<https://doi.org/10.22201/fcpys.24484903e.2006.8.37689>

Carrubba, C., & Timpone, R. J. (2005). Explaining Vote Switching Across First- and Second-Order Elections. *Comparative Political Studies*, 38(3), 260-281.
<https://doi.org/10.1177/0010414004272693>

Chan, K. M. (2022). The bottom-up spillover effect for radical right parties. *European Political Science Review*, 14(3), 351–366.
doi:10.1017/S1755773922000133 <https://www.cambridge.org/core/services/aop-cambridge-core/content/view/05B55D9897EECCE058A2005D6578FCDA/S1755773922000133a.pdf/the-bottom-up-spillover-effect-for-radical-right-parties.pdf>

Clarke, H. D., Sanders, D., Stewart, M. C., & Whiteley, P. (2004). Political Choice in Britain. En *Oxford University Press eBooks*.
<https://doi.org/10.1093/019924488x.001.0001>

Coman, E. (2024). All Politics is Local? Evidence of Local Council Incumbency Advantage in National Elections. *SSRN Electronic Journal*.
<https://doi.org/10.2139/ssrn.4916101>

Elecciones Autonómicas Galicia 2024. (2024, 28 novembre). EL PAÍS.
<https://elpais.com/espana/elecciones/autonomicas/11/>

Fredriksson, A., & De Oliveira, G. M. (2019). Impact evaluation using Difference-in-Differences. *RAUSP Management Journal*, 54(4), 519-532.
<https://doi.org/10.1108/rausp-05-2019-0112>

García-Viñuela, E., Artés, J., & Jurado, I. (2013). Strategic voting and non-voting in Spanish elections. *Universidad Carlos III de Madrid*.
<https://doi.org/10.1177/1354068813499869>

INE - Instituto Nacional de Estadística. (n.d.). *Población según municipio y sexo*. INE. <https://www.ine.es/jaxi/Tabla.htm?tpx=55874&L=0>

Micropobles. (2019, 22 març). Departament de Territori, Habitatge I Transició Ecològica.
https://territori.gencat.cat/ca/06_territori_i_urbanisme/observatori_territori/interdisciplinar/demografia/micropobles/index.html

Moore, A. author, McGregor, R. M., & Stephenson, L. B. (2017). Paying attention and the incumbency effect: Voting behavior in the 2014 Toronto Municipal Election. *International Political Science Review / Revue Internationale de Science Politique*, 38(1), 85–98. <https://www.jstor.org/stable/26940294>

Prosser, C. (2015). *Do local elections predict the outcome of the next general election? Forecasting British general elections from local election national vote share estimates*. *Electoral Studies*, 41, 274-278.
<https://doi.org/10.1016/j.electstud.2015.11.008>

¿Qué es el valor p? (2025). DATAtab. <https://datatab.es/tutorial/p-value>

Reif, K., & Schmitt, H. (1980). NINE SECOND-ORDER NATIONAL ELECTIONS – A CONCEPTUAL FRAMEWORK FOR THE ANALYSIS OF EUROPEAN ELECTION RESULTS. *European Journal Of Political Research*, 8(1).
<https://doi.org/10.1111/j.1475-6765.1980.tb00737.x>

Resultats electorals des de 1977. (2024). Gencat.
<https://eleccions.gencat.cat/es/resultats-i-eleccions-anteriors/resultats-electorals/#/>

Resultados electorales Euskadi. (2024). Euskadi.eus.
<https://www.euskadi.eus/ab12aAREWar/resultado/maint>

Torregrosa, I. P. (2024, 23 desembre). Aliança creix en l'àmbit rural i s'expandeix pel territori català. *La Vanguardia*.
<https://www.lavanguardia.com/encatala/20241223/10232504/alianca-creix-l-ambit-rural-i-s-expandeix-pel-territori-catala.html>

Trounstine, J. (2011). Evidence of a Local Incumbency Advantage. *Legislative Studies Quarterly*, 36(2), 255-280. <https://doi.org/10.1111/j.1939-9162.2011.00013.x>